

Indledende budgetsamråd i Aarhus Søndre Provsti

9. maj 2019 kl. 19.00 i Holme sognegård.

1. Velkomst og sang

Provst, Jette Marie Bundgaard-Nielsen, bød kort velkommen, inden forsamlingen afsang "Det dufter lysegrønt af græs".

2. Velkomst

Herefter blev det tid til en længere velkomst. Først var der navneopråb for at sikre, at alle menighedsråd var repræsenteret, hvilket blevet konstateret.

Provsten fortsatte sin velkomst med nyheder, siden budgetsamrådet sidst var samlet.

Først og fremmest nævnte provsten, at provstiudvalgets formand, Egon Brauer, er afgang ved døden og blev begravet den 1. maj 2019 på Holme Kirkegård. Hun mindede forsamlingen om Egon Brauers varme personlighed – en mand, der altid var i godt humør, og var en glad giver, også gerne med budgetterne. Provstiudvalget konstituerer sig på ny til sit næste møde den 6. juni, hvor Mogens Mortensen træder ind som stedfortræder. Indtil da er provsten i sin egenskab af næstformand konstitueret som formand.

Af glædeligere begivenheder præsenterede Jette Marie Bundgaard-Nielsen kort to nye medarbejdere, nemlig provstisekretær, Mathias Hede Madsen, der har afløst Else Gideon Hansen pr. 1. marts, mens personalekonsulent, Pernille Weldingh, som deles med Århus Nordre Provsti, tiltrådte 1. januar 2019.

Der har ligeledes været valg i de menighedsråd, som har en to-årig valgperiode. Derfor var flere menighedsråd repræsenteret ved helt nye medlemmer, som provsten bød velkommen med et løfte om at gøre aftenen så forståeligt som muligt ud fra målet om at skabe fælles solidaritet via åbenhed, tydelighed og gennemsigtighed i prioriteringerne.

3. Præsentation af budgetmodellens resultater

Lars Thruesen overtog herefter ordet for at præsentere provstiets budgetmodel og vise resultaterne af de tal, som menighedsrådene har indtastet i den.

Modellen blev taget i brug i 2014, men der er løbende kommet mere kvalitet i de data, der kommer ind. Den løbende videreudvikling har givet nye udfordringer i forhold til systemets setup, der er gået fra at være baseret på Excel til at blive en webbaseret model.

Der har været driftsreguleringer siden 2015. Der var ingen nedskæringer i 2016, men provstiudvalget fordelte 500.000 kr. i ekstra driftsmidler til i alt 5 kirkekasser. I 2017 begyndte man at tilpasse ud fra modellen. Det betød, at der blev trukket midler fra Viby, Ravnsbjerg, Fredens og Tranbjerg, mens Ormslev, Kolt, Beder, Mårslet og Malling blev tillagt midler. Det samme billede gjorde sig gældende i 2018, hvor Skåde også blev trukket, mens de samme kirkekasser som året før fik tilført midler. Disse bevægelser har i alt lagt flere driftsmidler ud i kirkekasserne, end der er blevet trukket. Det har givet markante økonomiske løft til Ormslev, Kolt og Malling og mindre løft til Mårslet og Beder, mens de ældre bysogne – især Fredens – har fået trukket midler ud af deres budgetter.

Lars Thruesen gennemgik derefter grafer for de enkelte områder, som modellen måler på, nemlig administration, aktiviteter og kirkegårde. Endnu mangler bygninger at blive tilføjet, men det arbejdes der på. Bygninger udgør ca. 20 % af udgifterne, så modellen viser alligevel et godt billede uden.

Og når man sammenligner modellens grafer for 2015 og 2018, viser det samlede billede, at der er kommet mere lighed i fordelingen af midlerne. Lars Thruesen understregede, at tendensen ser ud til at fortsætte med budgettallene for 2019, som nu også er føjet til modellen.

Konklusionen på fremvisningen af graferne er, at samtalen med menighedsrådene virker. Samarbejdet mellem menighedsråd og provstiudvalg giver de resultater, der bevæger kirkekasserne en mere solidarisk retning i en gradvis proces. Dette er også årsagen til, at provstiudvalget i 2020 ikke regulerer yderligere, men fastholder driftsrammernes niveau, fastslog Lars Thruesen.

4. Budget 2020

Provsten gennemgik de foreløbige tal for budgetterne for 2020. Hun understregede, at de på dette tidspunkt netop er foreløbige, og at input fra menighedsrådene kan være med til at ændre, hvis forholdene i enkelte sogne skulle ændre sig, inden tallene låses fast i september.

Budgetmodellen skal være med til at skabe mere retfærdighed i tallene, men hvad er retfærdighed, spurgte provsten retorisk. Måske er definitionen på retfærdighed ikke en simpel formel, hvor vi alle skal være ens, men ved at have gennemsigtighed i tallene og lave sammenligninger mellem sognene, kan man synliggøre, hvilke beslutninger og processer, der ligger bag tallene. Og synliggøre, at det ikke giver mening at fremskrive budgetterne ensartet, når budgetmodellen laver en individuel analyse af de enkelte sogne.

Provstiudvalget fortsætter derfor med at have budgetmøder med menighedsrådene, måske med flere ad gangen, så de kan spejle sig i hinanden. Provstiudvalget inviterer i oktober 2019 til tre møder med i alt 7 menighedsråd. På den måde udvikler budgetmodellen sig til at være en analysemodel frem for en ren fordelingsmodel.

Følgende forhold får betydning for driftsniveauet i de lokale kasser:

1. Den første ting, der skal tages højde for, er den feriepengeforpligtelse, som kommer med overgangen til ny ferieordning. Kirkeministeriet har endnu ikke meldt noget ud, men den mest sandsynlige løsning bliver nok en indefrysning af midlerne med central administration. En anden mulighed er, at midlerne løbende lægges ud i kirkekasserne. Provstiets beregning af størrelsen af feriepengeforpligtelsen er ca. 3.000.000 kr., hvilket udgør ca. 6% af driftsmidlerne i kirkekasserne. Det er en stor udgift at bære selv for de enkelte kirkekasser. Provstiet kan også afsætte midlerne i en fælles pulje, så de kan indbetales samlet. Dette afgøres endeligt i september, men midlerne er reserveret, så menighedsrådene kan hæfte solidarisk for beløbet. Samrådet tilsluttede sig denne løsning.

2. Provstiet har et samlet abonnement hos Brandsoft, fordi der er stor rabat, når det er organiseret på denne måde. Men det har også medført en del administration for provstikontoret at skulle splitte fakturaer op og indkræve refusion for betalingerne hos menighedsrådene. Dette afskaffes nu ved, at betalingen for Brandsoftabonnementer flyttes fra regnskabskontorets budget til provstiudvalgskassen, så alle udgifter afholdes herfra uden at opkræve menighedsrådene. Provstiudvalgskassen tillægges derfor de ca. 200.000 kr., som har udgjort menighedsrådenes betaling for abonnementer. Det beløb, som de enkelte menighedsråd, har anvendt på abonnementer forbliver i kirkekasserne og er således en lille positiv regulering.

3. Et tredje forhold, som spiller ind på driftsrammerne, er bidraget til Folkekirkens Selvforsikring. Menighedsrådene var blevet friholdt for at betale forsikringsbidrag i 2019 pga. færre udbetalinger, men udgiften vender tilbage i 2020, hvor menighedsrådene altså igen skal tage højde for den.

4. Budgetreserven – provstiets 5%-midler – er i de senere år steget til 2.000.000 kr. for at have et større sikkerhedsnet under menighedsrådene, når kirkekassernes driftsrammer ikke fremskrives.

5. Et andet sikkerhedsnet, der har betydning for driften, er likviditet stillet til rådighed af provstiet. Størrelsen kan diskuteres, men er fastsat til 1,5 månedsløn, så der altid er råd til løn.

Ligeledes er der en række forhold, der får betydning for det samlede budget i provstiet:

1. Provstiets gæld er nu bragt ned på 0, så den samlede økonomi ikke tynses af, at der skal sættes mange midler af til renter og afdrag. Jette Marie Bundgaard-Nielsen ser det som en solstrålehistorie for provstiets økonomi, fordi det er nemmere at stå i mod de kommende års økonomiske udfordringer. Hun understregede, at der ikke havde været meget tilbage til anlæg, hvis provstiet både skulle betale lån og feriepenge. I 2012 var der lån og afdrag på 5.711.000 kr.

2. Men feriepenge er ikke den eneste bombe. Der er også en pensionsforpligtelse, der venter. Der er ikke afsat nok midler, fordi vi bliver ældre, og pengene ikke bliver forrentet på samme gode måde som tidligere. Pensionsforpligtelsen udgør 4.000.000 kr. i Århus-provstierne, hvilket vil sige ca. 1.000.000 kr. i Århus Søndre Provsti, hvert år indtil engang i 2030'erne.

3. Men trods udfordringer, som spiller på driftsrammernes størrelse, slog provsten fast, at økonomien er sund. Tilbage i husholdningsbudgettet redegjorde provsten videre for udgifterne til stiftsbidrag og lokalfinansierede præster. Præstestillingerne er blevet opnormeret med hver 25 % i henholdsvis Mårslet og Ormslev, mens lønudgiften til den lokalfinansierede præst i Tranbjerg også er steget.

4. Det faktum, at midlerne de senere år er gået fra de gamle bysogne til de nye forstadsogne gav anledning til en refleksion over at være provsti i forstæderne, hvor børnefamilierne er og hvor der er aktiviteter med kerneopgaverne. Der har været været projekterne for "Kirken i byen" og "Kirken på landet", mens Århus Søndre er kirken i forstaden, hvilket de to opnormerede præster i Mårslet og Ormslev netop er med til at understrege. Derfor er der afsat ressourcer til, at de to præster som en af opnormeringerne skal reflektere over, hvordan vi i fremtiden er kirke i forstaden tæt på en storby som Aarhus.

Provstiets samarbejder kan opdeles i de interne i provstiet og de eksterne med de øvrige Århus-provstier.

Interne samarbejder

1. De interne samarbejder udgøres af regnskabskontoret, hvis budget videreføres uden udgifterne til Brandsoftabonnementerne.

2. Provstiets udviklingspulje blev godkendt under Kirkeministeriets forsøgsordning i juni 2017. Puljer kan være med til at kompensere for budgetmodellens begrænsninger, da den kun forholder sig til objektive kriterier.

Udviklingspuljen har hidtil været brugt til dåbstiltag, hvor der i marts blev afholdt et succesfuldt arrangement med drop-in dåb i Fredenskirken. Kolt har fået bevilling fra puljen til særlige aktiviteter, og der har også været bevilliget midler til en gymnasiekonference om tro og viden.

Provstiudvalget vil gerne udvide udviklingspuljen til at kunne rumme flere målrettede indsatsområder, samtidig med at den også kan søges til de løbende gode idéer, der måtte komme fra sognene. Idéer, der ikke kun tænker i mere af det samme, men overskrider nye grænser. Puljens formål skal nærmere beskrives til det endelige budgetsamråd. For eksempel kunne der indgå et demensprojekt med deltagelse af præst ind i den sammenhæng.

Men hovedårsagen til, at der er afsat 800.000 kr. er kirkegårdene. Udviklingen på provstiets kirkegårde halter bagefter i forhold til at imødekomme fremtidens begravelsesmønster. Dette kræver omlægninger af kirkegårdene efter udviklingsplaner samt forudgående analyse af behov.

Ormslev har aktuelt et anlægsønske til omlægning af kirkegården, ligesom flere står i kø, vides det fra provstesynene. I øjeblikket kører der også en voldgiftssag om Kolt Kirkegård, der har fået en udvidelse, hvor jordbundsforholdene gør, at den er uanvendelig. Samtidig viser en efterfølgende behovsanalyse, at der ikke er brug for så mange gravsteder. Kolt Kirkegård er eksemplet på, hvordan det ikke skal gøres.

Det er en dyr fornøjelse at lægge kirkegårde om. Man kan så vidt muligt inddrage gravere og kirkegårdsledere i arbejdet, men udarbejdelse af en udviklingsplan kræver arkitektbistand, som er dyrt. Århus Vestre Provsti har afsat 14.000.000 kr. til omlægning af 3 kirkegårde. Provsten animerede derfor til at finde en anden og billigere løsning, som de fælles puljemidler kan være med til at finansiere. Af samme grund kan vi ikke omlægge alle kirkegårde på én gang, men vil tage dem i en turnus, der følger provstesynene.

Michael Thruesen udvikler et program, der kan lave behovsanalyse baseret på data fra provstiets kirkegårde og sognenes befolkningsprognoser. Provsten udtrykte et håb om, at menighedsrådene vil samarbejde om at samle data. Beder, som også skal have provstesyn i 2019, starter som de første med dataindsamling.

Den fælles kirkegårdslederstilling i Fredens, Skåde og Tranbjerg skal genbesættes. Provsten nævnte, at man måske kan samtænke denne stilling med en fælles konsulentstilling i provstiet. Denne idé arbejdes der videre med indtil det afsluttende budgetsamråd.

Mårslet Menighedsråd bemærkede, at man har indledt en proces med kirkegårdskonsulent, Anne Marie Møller, hvor man gennem år har omlagt gravsteder.

Om puljen til faglige og kollegiale tiltag for præster slog provsten fast, at det er vigtigt, at de præsterne har et kollegialt fællesskab, som kan understøttes med en pulje, fordi der i det fællesskab også foregår en refleksion over udviklingen af det at være kirke, ændringer i det øvrige samfund, det øgede samarbejde med omverdenen og ikke mindst hvordan dette spiller ind på præstearbejdet og kirkens kerneydelser. En del af midlerne til præstepuljen går netop til FUV til afholdelse af et kursus for præsterne om forholdet mellem kirke og samfund i januar 2020.

Eksterne samarbejder

Når det kommer til samarbejder med de øvrige Århus-provstier, så er der fem, som betales fra provstiudvalgskassen.

1. Skole-Kirke-samarbejdet er en succes, der fortsætter med en fremskrivning på 1,7% grundet nyansættelse.
2. Folkekirkesamvirket nedlægges efter beslutning på generalforsamling den 19. marts 2019. Det har ikke virket ret godt de seneste år, så der arbejdes i et udvalg på en ny fundering. Helga Kolby Kristiansen fra Aarhus Sønder Provstiudvalg sidder med i det udvalg, der skal forsøge at udtænke en ny måde at organisere diakoniarbejdet på, så det møder behovet i den store by samtidig med, at legitimiteten bevares ude i de enkelte sogne.
3. Personalekonsulenten deles med Aarhus Nordre Provsti. Der var afsat midler i 2018, som stort set er ubenyttede, da Pernille Weldingh først blev ansat 1. januar 2019. Disse midler, som udgør 300.000 kr. kan overføres til andre formål.
4. Vedrørende kommunikation er der netop blevet ansat en SoMe-medarbejder, som skal styrke den digitale kommunikation i Århus. Isa Samuelsen blev ansat ud af et felt på 153 ansøgere, og hun kan også understøtte den lokale kommunikation på Facebook osv. i sognene.

5. Beløbet til dåbsundervisning af børn med særlige behov er blevet øget pga. opnormering, idet 3. klasser nu tages med i undervisningen.

Med disse samarbejder om regnskabskontor, personalekonsulent, bygningskonsulent, skole-kirke, kommunikation m.fl., er der skabt et godt fundament, som understøtter menighedsrådene, slog provsten fast.

Hertil kommer andre samarbejder i Århus, hvor midlerne fordeles af det fælles budgetudvalg med de andre provstier. Efter uddeling af midler til de enkelte provstier, er der hvert år en restpulje i mellemregning med kommunen pga. den fortsatte befolkningstilvækst. I 2020 udgør denne restpulje 6.000.000 kr. Heraf har budgetudvalget fordelt 3.000.000 til de fire provstier, 739.000 kr. til hver. Det store diakoniprojekt FællesOm i Aarhus har fået bevilget 1.000.000 kr. Så er der afsat midler til at konsolidere Skole-Kirke-samarbejdets lokaler, ligesom UngKirke er blevet gjort permanent i egen bygning med en anlægsbevilling på 925.000 kr. til renovering. Herudover har "Kirken i Byen" fået 400.000 kr. til at udvikle nogle af byens torve, Viby Torv, pladsen ved Johanneskirken og i Gellerup. Endelig er der givet 500.000 kr. til at øge tilstedeværelsen på ungdomsuddannelserne.

Så de fælles samarbejder er et billede på, at omverdenen i højere grad kalder på kirken. Det handler om det, der er fælles, og at folk ser sig som boende i Aarhus frem for i et provsti eller sogn.

Ormslev Menighedsråd spurgte, hvorfor overenskomstforhandlingernes resultat med 2% lønstigning ikke er regnet ind i budgetterne.

Provsten svarede, at provstiudvalgets vurdering er, at med budgetmodellens anvendelse giver det ikke mening med ensartet fremskrivning. Provstiudvalget har nøjedes med nul-fremskrivning, mens andre statslige institutioner har fået skåret 2% pr. år. Det er dog ikke umuligt f.eks. at reservere 0,5% i en omprioriteringspulje til de sogne, der af en eller grund ikke har midlerne til klare det. Desuden har menighedsrådene sikkerhedsnet i 5%-midlerne og feriepengepuljen.

Anlæg

Med den nuværende prioritering er der ca. 8.500.000 kr. til anlæg. Hertil kommer de resterende midler i omprioriteringspuljen fra 2019, som udgør ca. 2.600.000 kr.

Menighedsrådene har frie midler på ca. 9.400.000 kr., hvilket er noget, som medierne har opmærksomhed på. Men der er forklaringer på de fleste af midlerne, fordi de er disponeret til forskellige projekter i sognene. Dog vil der altid være et spørgsmål om, hvor mange frie midler, det er rimeligt at hobe op, og hvor lang tid pengene henstår uden at projekterne bliver udført. Hvis man søger anlægspuljen, skal man selv finansiere anlæg af de midler først. Men hvis midlerne er øremærket til fornuftige formål, som er godkendt af provstiudvalget, kan de blive stående. Specielt om Fredens er det vigtigt at notere sig, at menighedsrådet har solgt en præstebolig, hvorfor man har 4.300.000 kr. stående i frie midler, som skal anvendes til renovering af sognegården. Denne ene sum udgør altså en meget væsentlig del af de samlede frie midler.

Efter disse indledende ord om anlæg og frie midler, gennemgik Jette Marie Bundgaard-Nielsen de enkelte anlægsønsker fra menighedsrådene.

Beder har endnu engang indsendt ønsker til renoveringen af Beder Sognegård. Menighedsrådet har været gode til at spare op selv, men har også fået en del tillægsbevillinger fra provstiudvalget. Provsten undlod i denne forbindelse ikke at bemærke, at renoveringen er blevet 2.000.000 kr. dyrere end den ramme, der oprindeligt blev aftalt. Med den pris skal det hus være et hus, der åbner for omverdenen.

Fredens har fået skåret 500.000 kr. af sin driftsramme over de seneste 3 år og har et anlægsønske til kirkegården, hvor alle nødvendige oplysninger er indsendt. Her er provstiudvalget indstillet på bevilling.

Det er provstiudvalget også i forhold til at bevilge nyt tag på Kolt Kirke.

Bo Jørgensen fra Kolt Menighedsråd oplyste, at man ikke længere vil have fuget gulvet i kirken, hvilket fik provsten til at åbne for forhandling om en minilæsser. Menighedsrådene skal normalt selv spare op til maskiner, men Kolt Kirkekasse har ikke selv midlerne. Derfor må Kolt Kirkekasse analyseres nærmere for at se, om de helt ekstraordinært kunne få et driftstilskud.

Astrup-Tulstrup-Hvilsted Menighedsråd tilføjede, at maskiner også kan lejes efter behov. Dette bør undersøges.

Provsten bemærkede, at Mårslet Menighedsråd har mange bygninger og mursten, idet man herfra har ønsker til samlet 1.600.000 kr., fordelt på 4 forskellige projekter. Provstiudvalget anmodede derfor menighedsrådet om en prioritering af opgaverne inden det endelige budgetsamråd. Mårslet har fået store bevillinger til kirkerenovering, hvorfor nogle af disse projekter kan skubbes til 2021 eller 2022, hvis det viser sig økonomisk nødvendigt.

Ormslev Menighedsråd blev bedt om at overveje, hvor meget af egne frie midler på 417.000 kr., man kan afsætte til omlægning af Ormslev Kirkegård.

Ravnsbjerg har bedt om 250.000 kr. til renovering af køkkenet Ravnsbjergkirken, der er bygget, så det kun meget svært kan passes ind i det eksisterende.

Tiset Menighedsråd har ikke sendt et skitseprojekt med sit anlægsønske på 600.000 kr. til ny parkeringsplads og adgangsforhold ved præstegård og sognegård. Derfor afventer provstiudvalget indsendelse af et projekt. Samtidig har menighedsrådet flere uafsluttede projekter med afsatte frie midler.

Tranbjerg har indsendt ønske til ny materielgård. Her indgår provstiudvalget i en forhandling om menighedsrådets eget bidrag af de resterende 150.000 kr., der står i frie midler uden formål. Da man i forvejen har disponeret mange midler til mange projekter, har provstiudvalget et ekstra øje på de tilbageværende frie midler.

Viby har gang i flere store projekter. Kirkens renovering nærmer sig sin afslutning, men hertil kommer, at sognets præstebolig på Møgellosevej har været erklæret uegnet som bolig i flere år. Nu har Kirkeministeriet godkendt ophævelse af bopælspligten, og menighedsrådet håber på at kunne sælge boligen for 2.500.000 kr. Samtidig er der konstateret skimmelsvamp i sognets anden præstebolig på Kirkestien 1. Der er indhentet et prisoverslag på renovering, som lyder på 4.000.000 kr. Heraf udgør alene udbedring af skimmelsvampen i kælderen 2.800.000 kr. I renoveringsprisen er der ikke indregnet energirenovering eller nyt tag. Der skal laves præstekontorer i sognegården, som derfor udvides. Dette er prissat til 1.500.000 kr. Herefter er der 3 scenarier for Kirkestien 1:

1. Renovering.
2. Nedrivning af den gamle og opførelse af ny bolig på grunden.
3. Købe ny bolig i sognet

Det er en stor og svær opgave, som menighedsrådet skal i gang med, og det har indsendt et anlægsønske på 3.000.000 kr., som muligvis ikke kommer til at slå til. Måske skal der reserveres flere midler.

Provsten konkluderede, at der sammenlagt er anlægsønsker for 9.700.000 kr. Hertil kommer feriepengeforpligtelsen på hvert fald 2.800.000 kr. Provstiet har mange midler, men ikke nok til at honorere alle ønsker. Derfor skal der foretages en prioritering inden det afsluttende budgetsamråd. Der er dog store udgifter, som provstiet kommer til bunds i. Det skulle gerne skabe plads i økonomien til at kunne afsætte penge til ekstra pensionsmidler fra 2021.

Jette Marie Bundgaard-Nielsen sluttede talgennemgangen med at understrege, at provstiudvalget har som mål at opføre sig, som om der er besluttende budgetsamråd i Aarhus Søndre Provsti. Hvis vi havde besluttende budgetsamråd skulle budgetsamrådet stemme om alle enkeltbevillinger. I stedet lægger provstiudvalget tallene åbent ud og fortsætter samtalen, indtil tallene skal låses fast senest den 15. september.

Der var ingen yderligere spørgsmål fra salen, så med disse ord om provstiudvalgets foreløbige tanker om budgetterne for 2020 gik provsten videre til at gennemgå regnskab 2018 for provstiudvalgskassen.

5. Regnskab for provstiudvalgskassen

Regnskabet udviser umiddelbart et stort overskud på over 500.000 kr. samtidig med, at der er et underskud på 168.000 kr. på regnskabskontoret. De afsatte midler til personalekonsulent i 2018 udgør det meste af overskuddet, nemlig over 300.000 kr. Der var også afsat midler til den kommunikationsmedarbejder, som først er kommet igennem nu. Ligeledes er der restmidler i puljerne, og efter et overskud på 71.000 kr. er der 130.000 kr. i frie midler til provstikontorets drift. Ligesom kirkekasserne skal provstiudvalgskassen også være ansvarlig og ikke ophobe unødige midler. Den store forskel er dog, at provstiudvalgskassen ikke har en reserve at trække på, hvis der opstår likviditetsmangel. Provstiudvalgskassen kan ikke få bevilget få 5%-midler, og der er ingen likviditet stillet til rådighed af provstiet til provstiudvalgets egen kasse.

Herefter fik provsten for Aarhus Nordre Provsti, Esben Thusgaard, ordet.

6. Esben Thusgaard: fremtidige udfordringer som Kirke i byen: Fælles Om

Esben Thusgaards oplæg handlede om samarbejde i Aarhus og om kirkens forhold til omverden, som udgør en interessant og nødvendig del af kirkens virke ved siden af de lokale driftsrammer i sognene. Samarbejdet tager sig simpelthen af de opgaver, der ikke kan løftes i de enkelte sogne.

Provsten fra Aarhus Nordre gennemgik herefter kirkens udvikling, som har mange paralleller til kommunens udvikling med flere paradigmeskift de sidste 50 år, hvor begge institutioner er gået fra en regelstyret, retfærdighedsbaseret, lokal version 1.0, hvor pengene blev fordelt efter objektive kriterier over en servicerende, aktivitetsbaseret og kundecentreret version 2.0, hvor provstiudvalgets rolle blev at skaffe flere og flere penge til at bevæge sig mod en version 3.0 i "Netværkskirken". Her er kirken en faciliterende og inddragende del af lokale netværk og det omliggende samfund. Provstiudvalgets rolle er at understøtte den demokratiske samtale om folkekirkens opgave og prioritere midlerne efter fælles drøftelse.

Det er en vigtig pointe, at de tre versioner af såvel kirke og kommune står oven på hinanden. De afløser ikke hinanden, men ligger i lag. Verden er blevet større med større mobilitet, og kirkens verden er fuldt med fra sogn over sognegård til omverden. Samme bevægelse er sket fra diakoni over kirkeligt socialt ansvar til at være fælles om det sociale ansvar.

Esben Thusgaard nævnte Skole-Kirke-samarbejdet som et godt eksempel på, hvor kirke og kommune møder hinanden i Aarhus. Her leverer kommunen lærere og 10% af midlerne. Et andet eksempel er samarbejdet om hjemløse i Aarhus, hvor Domsognet leverer midler, kommunen administrerer og Kirkens Korshær driver det.

Og så er der det store diakonale projekt Fælles Om socialt ansvar. Der har været konferencer i Rådhushallen og på Diakonhøjskolen. I en moderne velfærdsstat kan kommunen ikke bære det sociale ansvar selv, men rækker ud til Folkekirken for at løse udfordringer som sorg, ensomhed, integration, inklusion, samværsforhold og udvikling af social kontakt m.fl. På samme måde kalder skoler og sygehuse.

Spørgsmålet heri bliver selvfølgelig, hvad menighedsrådenes og præsternes rolle bliver.

Torben Lauridsen fra Fredens Menighedsråd konstaterede, at præsten bliver netværksfacilitator i kirkens version 3.0, men spurgte dernæst hvad lægfolkets rolle bliver.

Esben Thusgaard tillagde stor lægfolkets rolle stor vigtighed, fordi menighedsrådets rolle bliver den samme som præstens: nemlig at det kirkelige liv kan få lov til at udfolde sig og give mulighed for, at andre kan formulere sig.

Ellen Goting fra Skåde Menighedsråd udtrykte bekymring for kirkens kerneydelse og om den blive udvandet af det nye paradigme.

Det afviste Esben Thusgaard ved at henvise til, at de forskellige paradigme ikke afløser hinanden, men supplerer hinanden. Der vil altid være en kerneydelse som prædikenen, men den følger med udviklingen væk fra at tale til henimod at tale med og om.

Ole Krabbe Olesen fra Malling Menighedsråd var af den overbevisning, at præsterne skal formidle det kirkelige i kirken, og så skal sognegårdene gøres til forsamlingshuse, hvor lægfolket selv laver aktiviteter. Dette skal ikke drives af præsterne.

Provsten talte for et samvirke mellem gejstlige og læge i forhold til loven af 2009.

Els Fisker, Beder Menighedsråd, mente, at det er godt, at biskop og borgmester taler sammen, at der kommer mere arbejde med børn og flere penge til skole-kirke-samarbejde.

Herefter afsluttede Esben Thusgaard med at konkludere, at det er godt at have mange venner og gode legekammerater.

7. Orientering fra provstiets personalekonsulent

Pernille Weldingh talte om sine første 4 måneder i jobbet. Hun lagde især vægt på to fokuspunkter.

Det ene handlede om folkekirken som arbejdsplads, og hun har været involveret i en del ansættelser indtil videre, hvilket det meste af hendes tid er gået med. Det har givet hende gode samtaler med menighedsrådene og giver forståelse af de forskellige kulturer i menighedsrådene. Der er også så småt taget hul på organisationsudviklingsarbejde i enkelte sogne. Ligeledes nævnte hun, at der holdes det andet ERFA-møde med kontaktpersoner den 19. juni, hvor et af temaerne er vikartakster og fælles vikarordning.

Elektronisk bilagsbehandling på regnskabskontoret er en af de næste opgaver, der står på hendes arbejdsliste, men personalekonsulent slog også fast, at uanset omfanget af større projekter er der altid tid til at få akut hjælp.

Pernille Weldingh sprang over det andet punkt om behovsanalyser og udviklingsplaner på kirkegårde med henvisning til tiden og til, at provsten havde dækket under punkt 3, men understregede, at det også er et af de indsatsområder, hun arbejder med på.

Ellen Goting, Skåde, ville vide, hvad og hvem der er omfattet af en eventuelt kommende vikarordning.

Pernille Weldingh svarede, at en vikarordning henvender sig til organister og kirkesangere, og at der fra menighedsrådene har været et ønske om ensartethed i taksterne. Disse må dog ikke laves fælles i provstiet, men hvis hvert menighedsråd vedtager den samme takst, opnår man samme effekt og den bonus, at man ikke længere overbyder hinanden menighedsrådene imellem.

Signe Kølback Høeg, præst i Mårslet, spurgte ind til geografisk fleksibilitet. Personalekonsulent bekræftede, at den vil blive regnet ind.

Provsten tilføjede, at netværkskirken og version 3.0 også omfatter menighedsrådenes ansatte, så der bliver større grad af samarbejde på tværs.

Pernille Weldingh talte også sin egen funktion ind i 3.0, da hun er en af dem, der kan tage telefonen, når kommunen ringer, fordi hun kan hjælpe administrativt og være med til at facilitere, at Folkekirken ansætter fleksjobbere m.fl. fra kommunen.

8. Fælles samarbejde om udvikling af kirkegårde. Forsøgsramme nr. 1

Det blev fastslået, at menighedsrådene ikke skal stemme om deltagelse i udviklingspuljen, da puljesamarbejdet er godkendt af Kirkeministeriet. Men der laves aftalepapirer med nye formål til det endelige budgetsamråd.

9. Ny kontaktperson til regnskabskontoret bestyrelse

Provstiudvalget indstiller Ingrid Jespersen fra Malling Menighedsråd til bestyrelsen for regnskabskontoret efter Bente Kirchheiners afgang. Budgetsamrådet tilsluttede sig forslaget.

10. Forslag til mulige takster for brug af kirken for ikke-medlemmer

Provsten fremlagde et forslag til mulige takster for ikke-medlemmers brug af kirken.

Dette spørgsmål er også interessant i forhold til kirkens forhold til omverdenen, for det kræver, at vi definerer, hvem folkekirken er til for. Er den for alle? Er svaret ja, må alle også have adgang. Eller er folkekirken kun for medlemmerne? Eller endnu mere indskrænket: Er folkekirken kun for dem, der bruger kirken? I forhold til version 3.0 vil folkekirken også være en del af omverdenen. Provstiudvalget vil dog ikke tage beslutningen for menighedsrådet, men lade det være op til menighedsrådene selv at definere, hvem folkekirken er til for, og om man vil opkræve for brug af kirke for ikke-medlemmer. Dog må det være sådan, at hvis præsten, som er begravelsesmyndighed siger ja til at begrave et ikke-medlem, så må betjeningen også følge med.

Hvis menighedsrådet ønsker at gøre brug af takster, har provstiudvalget dermed understøttet sognene på dette område med en udregning.

Den efterfølgende debat afspejlede vigtigheden af at få defineret, hvem kirken er til for og hvad der menes med brug af kirken. Det blev understreget, at det ikke er en åben invitation til at låne kirken ud til hvad som, og at taksterne primært er tænkt i forbindelse med bisættelser og begravelser. Men heraf følger også spørgsmålet om f.eks. andre trossamfunds gudstjenester og brugen af sognegårde, der har et potentiale til at åbne for omverdenen som et sted at mødes. Et eksempel kun være at føre sundhedsplejersker, forældre og præster sammen om dåb.

11. Folkekirkens forhold til omverdenen

Aftenens næstsidste punkt var i tråd med de øvrige punkter. Jette Marie Bundgaard-Nielsen informerede om, at domprovstiet i løbet af sommeren udsender et brev med spørgeskema om samarbejdet i de enkelte sogne med omverdenen.

12. Sang

Aftenen sluttede med, at forsamlingen sang "Nu går solen sin vej"